

Werkboek

Digitraining steunouders

versie 5 januari 2021

INHOUD

VOORAF	3
CHECKLIST	4
TRAINING DEEL 1 KENNISMAKEN & ROLVERHELDERING	5
1.1 Programma deel 1	5
1.2 Jouw rol als steunouder	5
1.3 Wat neem je voor jezelf mee uit de stellingen?	6
1.4 Wat wil jij graag weten van de gast?	6
1.5 Ruimte voor aantekeningen	6
1.6 Lastige situatie: casus Rosa	7
1.7 Oefening	7
1.8 Afronden: Mijn woord voor deze training is....	8
1.9 Opmerkingen/ vragen na afloop van de training	8
TRAINING DEEL 2 VERDIEPING, TIPS & TOOLS	9
2.1 Programma deel 2	9
2.2 Hoe zit jij erbij vandaag?	9
2.3 Lastige situaties	10
2.4 Omgaan met lastige situaties	12
2.5 Opdracht in Break-outrooms	13
2.6 Welke tips neem jij voor jezelf mee?	13
2.7 Wat wil jij graag weten van de gast?	13
2.8 Ruimte voor aantekeningen	13
2.9 Klaag- en Jubelmuur	14
2.10 Eventuele vragen na afloop	14
2.11 Veelgestelde vragen	15

Vooraf

Welkom! Wat fijn dat jullie de Digitraining voor steunouders gaan volgen.

De training wordt in twee keer gegeven. Elke bijeenkomst duurt twee uur en een kwartier. De data en de zoomlink vinden jullie in de uitnodiging die je via de mail ontvangt.

Deze training is bedoeld om jullie te informeren over wat steunouder-zijn inhoudt. Dat doen we onder andere aan de hand van ervaringsverhalen van een steunouder en een vraagouder. We kijken ook naar uitdagende situaties die je als steunouder kan meemaken. We geven je een paar praktische tips en tools om daarmee om te gaan.

Dit werkboek hoort bij de Digitraining. Zorg dat je dit werkboek bij de hand hebt als je de training volgt. We gaan er actief gebruik van maken. Het is ook handig als je de checklist op de volgende pagina alvast leest. Dan ben je zo goed mogelijk voorbereid. En zoals we in de uitnodiging al aankondigden: om je een goed beeld te vormen is het handig om naar de filmpjes te kijken die ieder een minuut duren.

Dankjewel alvast en graag tot in de training!

Met vriendelijke groet,

Laura Onstenk, Margriet Weehuizen, Sanne Keulers en Martine Voskuil
Trainers Steunouder Nederland

Checklist

Aangezien de training online plaatsvindt, is er wat voorbereiding vooraf nodig. We willen graag zo soepel mogelijk met jullie aan de slag. Als je voor het eerst deelneemt aan een online meeting, dan is het vaak wat onwennig. Geen stress, we nemen de tijd en het komt goed.

Het is handig als je de onderstaande checklists van tevoren doorneemt. Bij vragen kun je contact opnemen met de trainer via info@steunouder.nl

Checklist technische voorbereiding

- Werkt de zoomlink die je per mail toegestuurd hebt gekregen?
- Je krijgt waarschijnlijk een verzoek om de Zoom-app te downloaden. Zo ja, dan vragen we je om de app te downloaden, zodat je toegang kunt krijgen tot de Digitraining.
- Heb je stroom of een accu voor de laptop of pc bij de hand?
- Is je wifiverbinding stabiel of heb je een vaste internetkabel aangesloten?
- Heb je alle andere tabjes en programma's gesloten voordat de training begint? Dat maakt de kans op een goede verbinding groter.

Checklist praktische voorbereiding

- Zorg dat je je werkboek en een pen bij de hand hebt.
- Zet wat te drinken voor jezelf klaar.

Zijn er problemen?

Laat het ons weten via info@steunouder.nl of tijdens de training aan de trainer:

Margriet Weehuizen 06 33 05 39 51

Laura Onstenk 06 46 11 33 32

Sanne Keulers 06 33 03 88 91

Martine Voskuil 06 48 79 36 52

Training deel 1

Kennismaken & rolverheldering

Heb je vooraf al vragen die je in de training wilt stellen? Schrijf ze alvast op.

.....

.....

.....

*Hieronder volgt informatie en aantekeningmogelijkheden die we tijdens de training gebruiken.
Deze hoeft je dus **niet vooraf** door te nemen.*

1.1 Programma deel 1

Het programma van het eerste deel van de training ziet er zo uit:

- Opwarmen aan je bureau
- Kennismaken
- Pauze met collega steunouders
- Jouw rol als steunouder (stellingen)
- Omgaan met een lastige situatie
- Empathie en sympathie
- Een ervaringsverhaal

1.2 Jouw rol als steunouder

Stellingen

1. In mijn huis gelden mijn regels, ook als die afwijken van de regels van de vraagouder.
2. Een steunouder is er om het goede voorbeeld te geven aan de vraagouder.
3. Zodra de steun niet meer nodig is, ronden we het contact af.
4. Een steunouder beperkt zich tot het opvangen van het kind en is er niet voor andere ondersteuning van de ouders.

1.3 Wat neem je voor jezelf mee uit de stellingen?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 Wat wil jij graag weten van de gast?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.5 Ruimte voor aantekeningen

Wat neem je voor jezelf mee uit het verhaal van de gast van vandaag?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.6 Lastige situatie: casus Rosa

Je hebt Rosa (6 jaar) op bezoek. Ze is al een aantal keer geweest. Het valt je op dat Rosa vandaag wat stiller is dan de vorige keer. Verder is het wel gezellig. Jullie hebben net geluncht. Jullie zitten nog aan tafel en je wil nu bedenken wat jullie de rest van de middag gaan doen. Je doet wat voorstellen:

Jij: 'Zo Rosa, waar heb je zin in? We hebben nog een hele middag samen!'

Rosa: 'Euh... ja... euh ... ik weet het niet.'

Jij: 'Vertel maar. Wat wil jij doen?'

Rosa: "Euhh.."

Jij: "Vind je het moeilijk om te kiezen? Wat dacht je van tekenen of schilderen?"

Rosa: "Euh.. Nee...niet echt."

Hoe nu verder? **Wat zou jouw volgende actie zijn?**

Aanpak: We kijken samen welke keuze de beste is, tot slot vertel ik mijn keuze en koppel daar wat uitleg aan. Pak even een rood, blauw, geel en groen voorwerp uit je huis.

Opties:

- A. (rood) "Zullen we naar buiten gaan? Ik ken nog een leuk speeltuintje!"
- B. (blauw) "Ik ga even de keuken opruimen."
- C. (geel) "Ik merk dat je wat stil bent, klopt dat?"
- D. (groen) "Gaat het wel goed met je?"

1.7 Oefening

Ga de komende week eens na wanneer je geneigd bent in te grijpen, terwijl onderzoeken en 'niets doen' meer had opgeleverd.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.8 Afronden: Mijn woord voor deze training is....

Schrijf het woord goed groot op zodat wij het straks kunnen lezen!

1.9 Opmerkingen/ vragen na afloop van de training

Dankjewel voor je deelname vandaag! Graag tot de volgende keer!

Training deel 2

Verdieping, tips & tools

Welke wensen en vragen heb je voor vandaag?

.....

.....

.....

.....

*Hieronder volgt informatie en aantekeningmogelijkheden die we tijdens de training gebruiken.
Deze hoeft je dus **niet vooraf** door te nemen.*

2.1 Programma deel 2

In een notendop ziet het programma er zo uit:

- Check-in weerberichten
- Hoe ga je om met lastige situaties
 - 2 casussen en reacties
 - aanpak in stappen
 - waar ligt jouw uitdaging?
- Ervaringsverhaal
- Klaag- en jubelmuur

2.2 Hoe zit jij erbij vandaag?

2.3 Lastige situaties

Lastige situaties als steunouder: Do's & Don'ts

Rollen: Anna (steunouder), Betty (vraagouder)

Fictieve kinderen worden alleen genoemd: Tim & Nora

Let op: Om de demonstratie zo helder mogelijk neer te zetten, hoef je alleen te doen en te zeggen wat er in het script staat. Inleven mag natuurlijk wel :-).

Situatie 1: Anna gaat in gesprek met vraagouder Betty

Setting (*trainer leest voor*): Vraagouder Betty komt zoontje Tim (3 jaar) ophalen bij steunouder Anna. Betty is voor de derde keer op rij te laat met het ophalen van Tim. Dat zit Anna niet lekker en ze besluit dat tegen Betty te zeggen.

Anna: Euh... Betty? Voordat jullie gaan, wil ik nog even wat kwijt.

Betty: Okay. Ik heb wel een beetje haast, maar vertel.

Anna: Nou er zit me iets niet helemaal lekker. Ik vind het niet kunnen dat je Tim steeds te laat ophaalt. Dat is heel vervelend.

Betty: Oh....

Anna: Misschien moet ik er niet een probleem van maken hoor, maar ja Tim en ik zitten dan iedere keer op je te wachten. Dat is niet fijn, snap je?

Betty: Ja dat snap ik...

Anna: Verder was het wel heel gezellig hoor. Lief ventje.

Betty: Ja... nou dan gaan we maar.

Anna: Prima. Tot volgende week!

Situatie 2: Vraagouder Betty overvalt Anna met een vraag

Setting (*trainer leest voor*): Vraagouder Betty komt dochter Nora (8 jaar) brengen bij steunouder Anna. Nora komt al bijna een jaar bij Anna over de vloer. Het contact is heel goed. Vraagouder Betty heeft een vraag voor Anna en steekt van wal.

Betty: Hi Anna! Nora had er vandaag echt weer zin in!

Anna: Wat leuk! Ik geniet ook van onze afspraakjes.

Betty: Zo fijn dat jullie zo'n goed contact hebben! En ik heb ook een vraag voor je. Juist omdat jullie elkaar zo goed kennen...

Anna: Oh vertel..

Betty: Overmorgen is er een ouderavond bij Nora op school. Ik zou het echt fantastisch vinden als je meegaat. En Nora ook, want ze gaat niet zo goed op school. Zoals je weet...

Anna: Euh... jeetje... even denken hoor...

Betty: De juf vindt het trouwens ook goed.

Anna: Tja... euh... overmorgen zei je?

Betty: Ja, om 20:00 uur. Het duurt maar 20 minuten hoor.

Anna: Nou, ik bedenk me ineens dat een vriendin dan langskomt dus... helaas... Ander keertje! Ik had het heel graag gedaan.

Betty: Oh wat jammer....

2.4 Omgaan met lastige situaties

Verschillende lastige situaties vragen om verschillende reacties.

1.Onderzoeken	2.Feedback geven	3.Grenzen aangeven
Observeren 'niks' doen & vragen stellen	In gesprek gaan & reactie vragen	Helder 'nee' zeggen & relatie behouden

De vorige keer hebben we de eerste reactie 'Onderzoeken' behandeld. Vandaag bespreken we 'Feedback geven' en 'Nee-zeggen'.

1. Welke van de bovenstaande reacties op een lastige situatie gaat je gemakkelijk af?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Welke van de bovenstaande reactie(s) op een lastige situatie vind je moeilijker?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 Opdracht in Break-outrooms

1. Kies één van de reacties om mee te oefenen
2. Je oefent zo in een break-out room met een andere deelnemer
3. Gebruik een van de drie casussen uit het werkboek. Of gebruik een eigen casus waarin je het lastig vindt om nee te zeggen, feedback te geven of te onderzoeken.
4. Oefen de stappen met gebruik van de tips
5. Je partner geeft je feedback (wat ging goed, wat kan iemand een volgende keer anders doen)
6. Wissel na 5 minuten

2.6 Welke tips neem jij voor jezelf mee?

.....

.....

.....

.....

.....

2.7 Wat wil jij graag weten van de gast?

.....

.....

.....

.....

.....

2.8 Ruimte voor aantekeningen

Wat neem je voor jezelf uit het ervaringsverhaal mee?

.....

.....

.....

.....

.....

2.9 Klaag- en Jubelmuur

Klaag: Waar zie jij tegenop? Wat heb je daarbij eventueel nodig?

.....

.....

.....

.....

→ Kun je dat vertalen naar één zin?

.....

Jubel: Waar kijk je naar uit?

.....

.....

.....

.....

→ Kun je dat vertalen naar één zin?

.....

2.10 Eventuele vragen na afloop

Stel ze aan de steunoudercoördinator!

.....

.....

.....

.....

Dankjewel voor je deelname aan de training.

Na de training krijg je via de mail een link naar een evaluatieformulier toegestuurd.

Vul je vlot de online evaluatie in? Veel dank.

Ter afronding sturen we je via de mail de presentatie en het certificaat.

Veel succes en plezier in jouw steunouderschap!

2.11 Veelgestelde vragen

1. Hoe zit het met de verzekering als een kind bij mij thuis is en iets oploopt?

De meeste mensen zijn WA-verzekerd en in eerste instantie geldt altijd de eigen verzekering. Als dit niet het geval is, kan iedere vrijwilliger beroep doen op de vrijwilligersverzekering die de VNG heeft afgesloten met alle gemeenten in Nederland. Zie voor meer informatie:

https://vng.nl/files/vng/folder_vrijwilligerspolis.pdf

2. Wat doe ik met een niet-pluisgevoel?

Je kunt twijfels hebben over de thuissituatie van het kind. Je maakt je zorgen. We raden je aan dit altijd te melden bij je steunoudercoördinator. Hij of zij kan uitzoeken wat er gaande is en waar nodig actie ondernemen.

3. Ik wil wat meer lezen over de ontwikkeling van kinderen.

Onder [deze link](#) vind je informatie over de ontwikkeling van kinderen tot 12 jaar.

4. Is er iets bekend over de meerwaarde van Steunouder?

Ja, we hebben het boekje “Tien verhalen met Impact” waar van 10 matches is beschreven wat de meerwaarde van de inzet van steunouder is geweest. Deze meerwaarde is beschreven en ook in geld uitgedrukt. Klik voor meer informatie op [“Tien verhalen met Impact”](#).

5. Ik vind het leuk om te volgen hoe het met Steunouder gaat. Hebben jullie een nieuwsbrief?

Ja, je kunt een mail sturen naar info@steunouder.nl en je aanmelden. Dan krijg je de nieuwsbrief toegestuurd. Deze verschijnt ongeveer een keer in de 3 maanden.

Heb je andere vragen? Laat ze ons weten via info@steunouder.nl.

steun ouder

Mede mogelijk gemaakt dankzij

**oranje
fonds**

Doe je mee?

Steunouder is een initiatief van Steunouder Nederland.
Voor meer informatie: www.steunouder.nl